

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 376/2025
26.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ајдари Љуљзима, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Ајдари Љуљзима - адвоката Ивана Максимовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 614/24 од 22.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 26.03.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ајдари Љуљзима - адвоката Ивана Максимовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 614/24 од 22.10.2024. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 3) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године окривљени Ајдари Љуљзим је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) година у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 12.04.2023. године до упућивања окривљеног у установу за издржавање казне затвора. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, а како је то ближе означено у изреци пресуде. Окривљени је обавезан да плати Вишем суду у Јагодини на име паушала износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те је одређено да остали трошкови кривичног поступка падају на терет окривљеног и о њиховој висини ће се одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 614/24 од 22.10.2024. године усвојена је жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Јагодини, па је преиначена пресуда Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног Ајдари Љуљзима, за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 8 (осам) година у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 12.04.2023. године па надаље, док су жалбе окривљеног Ајдари Љуљзима и његовог браниоца одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Ајдари Љуљзима - адвокат Иван Максимовић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3), члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП у вези члана 246. став 1. КЗ, те члана 451. став 1. и члана 460. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји у целости као основан поднети захтев, те да укине у целости пресуде Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 614/24 од 22.10.2024. године и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи у целини наведене пресуде тако што ће према окривљеном одбити оптужбу или га ослободити од оптужбе или да утврди да је повређен закон на штету окривљеног.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Ајдари Љуљзима у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива на незаконитом доказу и то на потврди о привремено одузетим предметима број 20018/23 од 12.04.2023. године. Као разлог незаконитости наведене потврде о привремено одузетим предметима, бранилац истиче да њено сачињавање није проистекло из законите радње полицијских службеника, будући да је наведена потврда издата од стране полицијског службеника АА који није био присутан приликом заустављања окривљеног и проналаска предмета, већ је на лице места изашао касније када је рађен увиђај.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер је потврда о привремено одузетим предметима, која је састављена дана 12.04.2023. године од стране овлашћеног службеног лица МУП-а РС ДП ПУ у Јагодини – ОКП Одсек за сузбијање општег криминала под КУ бројем 20018/2023, прибављена на законит начин радњама полицијских службеника на које су они овлашћени у складу са одредбом члана 286. став 2. ЗКП, односно резултат је законито спроведене доказне радње привремено одузимање предмета, тако да и по начину прибављања и по својој садржини представља законити доказ и на истој се може заснивати пресуда. Наиме, наведена потврда о привремено одузетим предметима је окривљеном од кога су предмети одузети, издата у складу са одредбом члана 150. став 1. ЗКП, те иста садржи све обавезне елементе прописане овом законском одредбом и то опис предмета који су одузети од окривљеног, податке о окривљеном Ајдари Љуљиму од кога су предмети одузети, где су исти пронађени, као и својство и потпис лица које радњу спроводи, а наведену потврду је без примедби потписао Ајдари Љуљим. Осим тога, из списка предмета произилази да су овлашћена службена лица МУП-а РС ДП ПУ Јагодина Одсек за сузбијање општег криминала у складу са одредбом члана 286. став 2. ЗКП сачинили службену белешку број ДД-174086/23 од 12.04.2023. године о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања радњи и мера у смислу члана 286. ЗКП, као и о предметима који су пронађени и одузети, а везано за извршен преглед путничког моторног возила окривљеног Ајдари Љуљима, при чему из наведене службене белешке произилази да су овлашћена службена лица полиције одмах након предузимања наведених мера и радњи у смислу члана 286. став 4. ЗКП о томе обавестила надлежног јавног тужиоца.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем, указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконито прибављене доказе у смислу члана 16. став 1. ЗКП означава исказе полицијских службеника који су поднели кривичну пријаву против окривљеног и учествовали у његовом хапшењу. Као разлог незаконитости исказа ових полицијских службеника, бранилац истиче да су се ови полицијски службеници у својим исказима датим на главном претресу изјашњавали о садржини обавештења које су добили од окривљеног приликом проналаска предметне опојне дроге.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани. Ово са разлога јер, по налажењу Врховног суда, искази сведока ББ, ВВ и ГГ - полицијских службеника ПУ Јагодина, дати у поступку истраге и на главном претресу, не представљају незаконите доказе и на истима се може заснивати пресуда, обзиром да су прибављени на законит начин, а доказна радња (испитивање сведока) је предузета у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку који је био на снази у време испитивања наведених сведока, па самим тим није морало бити донето решење о издвајању наведених доказа из списка предмета. Наиме, како из списка предмета и побијаних правноснажних пресуда произилази да су се ови сведоци у својим исказима, датим у истрази и на главном претресу, о критичном догађају од дана 12.04.2023. године изјашњавали на основу својих непосредних сазнања и запажања до којих су дошли опажањем везано за сам

критични догађај, то се стога, по оцени Врховног суда, не ради о доказима на којима се по одредбама ЗКП пресуда не може заснивати.

Дакле, имајући у виду да, по оцени Врховног суда, потврда о привремено одузетим предметима МУП-а РС ДП ПУ у Јагодини – ОКП Одсек за сузбијање општег криминала КУ број 20018/2023 од 12.04.2023. године и искази сведока ББ, ВВ и ГГ - полицијских службеника ПУ Јагодина, представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати, то самим тим није морало бити донето решење о њиховом издвајању из списка предмета, па су из наведених разлога као неосновани оцењени наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује да је извођењем ових доказа и заснивањем побијане правноснажне пресуде на истима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Наводима браниоца окривљеног у којима се као незаконит доказ означава физичко-хемијско вештачење пронађене опојне дроге канабис које је обављено од стране вештака РКЦФ у Нишу Милене Јовановић се, по налажењу Врховног суда, не оспорава законитост наведеног вештачења, јер бранилац не указује у чему се конкретно састоји незаконитост овог доказа, односно супротно којој законској одредби је наведени доказ незаконито прибављен и изведен, већ се заправо само оспорава доказна снага наведеног вештачења и у вези са тим правилност утврђеног чињеничног стања везано за то да ли пронађена супстанца представља опојну дрогу канабис или не, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, па стога Врховни суд ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно ни разматрао.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да изрека првостепене пресуде не садржи сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, будући да у изреци првостепене пресуде нису описане чињенице које директно указују на постојање код окривљеног Ајдари Љуљзима намере да неовлашћено држи и преноси ради даље продаје опојну дрогу која је пронађена у пртљажнику аутомобила који се налазио на паркингу и којим у критично време није управљао окривљени, а која намера је по браниоцу битно обележје предметног кривичног дела.

Основни облик кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године) чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Имајући у виду напред цитирани законски опис бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, те да је у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне првостепене пресуде наведено да је окривљени Ајдари Љуљзим у урачунљивом стању, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан да је његово дело забрањено, неовлашћено држао и преносио у већој количини, ради даље продаје, супстанце и препарате који су проглашени за опојну дрогу и то један ПВЦ цак црне боје у коме се налазило 13 пакета од ПВЦ фолије са осушеним деловима биљке Cannabis (конопле) укупне нето масе 13.114,50 грама, која у себи садржи психоактивну супстанцу ТХЦ (тетрахидроканабинол) у масеном уделу већем од 0,3%, а која опојна дрога је пронађена од стране овлашћених службених лица ПУ Јагодина ББ, ВВ и ГГ приликом обављеног прегледа путничког моторног возила марке „Ауди А4“ регистарске ознаке тзв. „Републике Косово“ ... сакривена у пртљажнику истог, те потом од окривљеног привремено одузета уз потврду о привремено одузетим предметима, при чему је окривљени био свестан предузетих радњи, хтео њихово извршење и наступање забрањене последице, а у време, месту и на начин како је то ближе наведено у изреци пресуде, то се, по налажењу Врховног суда, у описаним радњама окривљеног Ајдари Љуљзима стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, због чега се као неосновани оцењују супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима браниоца окривљеног у овом делу у којима се истиче да како суд из изведених доказа није на несумњив начин утврдио да је окривљени Ајдари Љуљзим учинио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, будући да је окривљени у својој одбрани изричито навео да није знао шта се налазило у предметном цаку, а да је ДНК-а вештачењем утврђено да на пакетима са опојном дрогом нису садржани ДНК профили окривљеног, то је стога суд био дужан да у конкретном случају примени начело *in dubio pro reo* гео садржано у одредби члана 16. став 5. ЗКП, те да окривљеног на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослободи од оптужбе за предметно кривично дело, се, по налажењу овога суда, суштински оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, па стога Врховни суд ни ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно разматрао.

Такође, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, истицањем да је другостепеном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 614/24 од 22.10.2024. године, којом је преиначена у погледу одлуке о казни првостепена пресуда Вишег суда у Јагодини К.бр.42/23 од 19.06.2024. године, на штету окривљеног повређена одредба члана 55а КЗ којом је предвиђен појам вишеструког поврата, обзиром да у конкретном случају по ставу браниоца нису кумулативно испуњена оба услова за примену одредбе члана 55а КЗ и то конкретно није испуњен први услов прописан тачком 1) члана 55а КЗ да је окривљени раније два

пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на казну затвора од најмање једну годину.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани, из разлога јер другостепени суд одлуком о кривичној санкцији коју је изрекао окривљеном Ајдари Љуљзиму није повредио одредбу члана 55а КЗ на штету окривљеног. Наиме, у конкретном случају су, по налажењу Врховног суда, испуњена оба услова прописана одредбом члана 55а КЗ везано за вишеструки поврат, и то како први услов да је окривљени раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину, обзиром да из списка предмета произилази да је окривљени раније пет пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину (правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 5/20 од 23.01.2020. године, Окружног суда у Прокупљу К.бр.9/90 од 30.10.1990. године и Окружног суда у Приштини К.бр.97/90 од 23.07.1990. године, К.бр.41/90 од 16.04.1990. године и К.бр.18/90 од 01.03.1990. године), а испуњен је и други услов да није протекло 5 година од дана отпуштања окривљеног са издржавања казне затвора у трајању од најмање једну годину па до извршења новог кривичног дела и то кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је окривљени побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим. Ово имајући у виду да из списка предмета и побијаних правноснажних пресуда произилази да је окривљени казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци по пресуди Апелационог суда у Нишу Кж1 5/20 од 23.01.2020. године издржао дана 23.06.2020. године, а да је у изреци правноснажне првостепене пресуде утврђено да је предметно кривично дело извршио дана 12.04.2023. године, дакле очигледно је да од дана отпуштања окривљеног са издржавања казне затвора у трајању од 2 године и 6 месеци па до извршења предметног кривичног дела није протекло 5 година.

Осталим наводима браниоца окривљеног у овом делу се, по налажењу Врховног суда, оспорава чињенично утврђење суда везано за вишеструку осуђиваност окривљеног, изношењем сопствене тврдње да је за све осуде окривљеног, осим последње осуде по пресуди Апелационог суда у Нишу Кж1 5/20 од 23.01.2020. године, у смислу одредби члана 98. став 2. тачка 2) и 5) КЗ наступила законска рехабилитација и да је следствено томе суд окривљеног везано за те осуде морао сматрати неосуђиваним, па како ови наводи не представљају законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то стога Врховни суд ни ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно разматрао.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ајдари Љуљзима у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде противречна

сама себи у погледу тога у ком својству и са којом намером је окривљени неовлашћено преносио ради даље продаје опојну дрогу и одакле му је познато да је опојна дрога у пртљажнику возила, те да је изрека првостепене пресуде противречна и разлозима који су дати у њеном образложењу, да у првостепеној пресуди нису дати разлози о одлучним чињеницама везано за предузимање од стране окривљеног радње извршења предметног кривичног дела и за доказе који то поткрепљују, као и да суд није дао разлоге због чега није уважио доказне предлоге одбране и то да у својству сведока испита ДД коме је критичног дана дато на послугу возило у којем је пронађена опојна дрога и да прибави извештај од ПУ Јагодине да ли је ДД пре дана 12.04.2023. године лишаван слободе и привођен на информативни разговор. Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, истицањем да је првостепени суд неправилно применио одредбе чланова 16. и 84. ЗКП приликом оцене доказа и утврђивања чињеница током првостепеног поступка. Такође, бранилац окривљеног као разлоге подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреде одредаба чланова 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП, истицањем да другостепени суд није у образложењу другостепене пресуде оценио све жалбене наводе браниоца. У образложењу поднетог захтева бранилац окривљеног наводи и повреде одредаба члана 367. став 2. тачка 7) и члана 368. став 1. тачка 1) ЗКП, истицањем да првостепени суд није донео никакву процесну одлуку везано за доказне предлоге одбране који су истицани на главном претресу одржаном дана 23.04.2024. године и то да се у својству сведока испита ЂЂ и власник кафане „ЕЕ“ из Јагодине под именом ЖЖ, а ради провере одбране окривљеног.

Имајући у виду да повреде одредаба члана 367. став 2. тачка 7), члана 368. став 1. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и 3), члана 451. став 1. и члана 460. став 1. ЗКП нису предвиђене као дозвољени законски разлози за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоји повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Ајдари Љуљзима - адвоката Ивана Максимовића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић